

Respectăm drepturile de autor și vă asigurăm că toate drepturile sunt rezervate. *Noi ne vom duce de aici mai devreme sau mai târziu, dar, dacă reușim să lăsăm urmașilor cât mai multe cărți sfinte, le lăsăm o zestre de mare valoare pentru ei și pentru cei care vor veni după ei.*

Protos. Nicodim Măndiță

Difuzare:

EDITURA
AGAPIS

Str. Mențiunii Nr. 7
Sector 2, București
Tel./Fax: 021-2410673
Mobil: 0733-580000
editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa

www.edituraagapis.ro

sau de la librăria Editurii Agapis,
din strada Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București
unde puteți beneficia de **reduceri de preț**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Viața Cuviosului Părinte Antonie cel Mare / se tipărește cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte Galaction Episcopul Alexandriei și Teleormanului.
Alexandria: Cartea Ortodoxă, 2018
ISBN 978-606-529-354-0

2

Viața Cuviosului Părinte Antonie cel Mare

Se tipărește cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte GALACTION Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Cartea Ortodoxă
Alexandria • 2018

Cuprins

Viața Cuviosului Părinte Antonie cel Mare.....	5
Însemnare	72
Învățăături despre viața morală a oamenilor și despre buna purtare, în 170 de capete a Cuviosului Antonie cel Mare..	78
Cum numește Cuviosul Antonie cel Mare, darul deosebirii sau discernerii?.....	112
Pilde ale Cuvioșilor Părinți, care confirmă temeinicia celor zise de Cuviosului Antonie	114
Apoftegmele Cuviosului Antonie cel Mare	125
Vrednicia Cuviosului Antonie, oglindită în viața ucenicului său, Pavel cel Simplu.....	136
O convertire la umbra Sfântului Antonie cel Mare: Fericitul Augustin	143
Omilie la Sfântul Antonie cel Mare	151
Icoana făcătoare de minuni a Sfântului Antonie cel Mare	155
Cea dintâi minune a icoanei	155
Un obicei care împlinește rugăciunile	156
Sfântul Antonie le-a schimbat viața	156
Rugăciune către Sfântul Antonie cel Mare	157

Viața Cuviosului Părinte Antonie cel Mare¹

*Scrisă și trimisă monahilor din străinătate
de către cel întru sfinți Părintele nostru Atanasie,
episcopul Alexandriei² (col. 835 – 976)*

I

Bună întrecere ați început cu monahii din Egipt, hotărându-vă fie să ajungeți deopotrivă cu ei, fie să vă ridicați mai presus de ei prin nevoița voastră întru virtute. Căci sunt și la voi de acum sălașuri (mănăstiri) de viețuire singuratică și se cinstește numele de monah. Drept aceea cu dreptate ar lăuda cineva hotărârea voastră pe care, prin rugăciunile voastre, Dumnezeu o va duce la desăvârșire.

Iar fiindcă ați vrut și de la mine să vă scriu despre viețuirea fericitului Antonie, voind să aflați cum și-a început nevoița și cine era el înainte de ea, și care a fost sfârșitul vieții lui, și dacă sunt adevărate cele ce se spun despre el, ca să vă călăuziți pe urmele lui, cu multă tragere de inimă am primit porunca voastră. Căci și mie îmi este mare câștig chiar și numai a-mi aminti

¹ Text cules din volumul: Părinți și Scriitori Bisericești 16, „SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE“ SCRIERI – PARTEA A DOUA. Tipărit la EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, BUCUREȘTI, 1988, p. 191-245.

² Sfântul Antonie a murit la anul 356 în vârstă de 105 ani. „Viața“ aceasta a lui se socotește că a fost scrisă la anul 357 pentru monahii din Occident (O. Bardenhewer, op. cit. Band. III, p. 66-67).

despre Antonie. Dar știți că voi auzind despre el, după ce vă veți minuna de om, veți voi să-i urmați viețuirea. Căci viața lui este monahilor o puternică pildă spre nevoiță.

Cele ce le-ați auzit despre el de la cei ce le-au vestit să nu șovăiți a le crede. Socotiți însă că ați auzit prea puține de la ei. Căci deși au spus multe, de abia au putut să istorisească puține din cele mult mai multe. Dar și eu, îndemnat de voi, nu pot să vă trimit decât puține, oricâte voi însemna în epistolă, din cele ce-mi amintesc despre el.

De aceea, nu încetați să întrebați și pe alții din cei ce vin cu corabia de aici. Căci de abia spunând fiecare ceea ce știe, se va putea alcătui istorisirea cuvenită despre el.

Primind scrisoarea voastră, aș fi voit să trimit după unii monahi din cei ce au obișnuit să fie mai des lângă el, ca, aflând ceva mai mult, să vă scriu și vouă mai multe. Dar fiindcă timpul plecării corăbiei se apropia și purtătorul scrisorii se grăbea, m-am grăbit și eu să scriu evlaviei voastre ceea ce cunosc (căci l-am văzut de multe ori) și cele ce le-am putut afla de-a dreptul de la el. Căci l-am urmărit nu puțină vreme din atât de mare apropiere, încât îi turnam și apa pe mâini când se spăla. Dar am avut totdeauna grijă de adevăr. Căci n-am voit nici să audă cineva ceva mai mult decât a fost și prin aceasta să se primejduiască să nu creadă, nici să afle mai puține decât se cuvine și prin aceasta să disprețuiască pe om.

II

Antonie a fost de neam egiptean, din părinți de neam bun, cu stare îndestulătoare. Fiind ei creștini a fost crescut și el creștinește. Când a fost copil a fost învățat de părinți să nu știe nimic altceva decât de ei și de casa lor. Iar când, crescând, a ajuns băiat și a înaintat în vârstă n-a dorit să meargă să învețe carte, vrând să rămână în afară de obișnuința cu băieții. Era stăpânit

cu totul de dorința de a rămâne neprimejduit de influențe rele în casa lui, precum s-a scris despre Iacov (Fac. 25, 27). Mergea cu părinții la biserică. Nu se lenevea în aceasta nici de copil și nu disprețuia aceasta nici după ce a înaintat în vârstă. Asculta de părinți și lua aminte la cele ce se citeau și păstra folosul din ele. Aflându-se de copil într-o casă cu o stare materială îndestulătoare, nu supăra pe părinți cu dorințe de mâncare costisitoare și de multe feluri, nici nu cerea plăceri de la ei. Se îndestula cu cele ce se găseau și nu căuta nimic mai mult.

După moartea părinților a rămas singur cu o soră foarte mică. Fiind aproape de optsprezece ani, sau poate de douăzeci, se îngrijea singur de casă și de surioară. Așa au trecut șase luni de la moartea părinților. Mergând după obicei la biserică și adunându-și mintea se gândi odată pe drum, cum au părăsit apostolii toate și au urmat Mântuitorului, sau cum cei din Fapte, vânzând ale lor, duceau prețul lor și-l puneau la picioarele apostolilor spre a-l împărți celor ce aveau trebuință (F. Ap. 4, 35). Se mai gândi ce și cât de mare nădejde îi așteaptă pe ei în ceruri. Gândindu-se la acestea, a intrat în biserică. Și s-a întâmpat să se citească tocmai atunci Evanghelia în care a auzit pe Domnul zicând bogatului: „*De voiești să fii desăvârșit, mergi, vinde averiile tale și venind urmează Mie. Și vei avea comoară în ceruri*“ (Mt. 19, 21). Antonie, ca și când i-ar fi fost trimisă lui amintirea sfinților și parcă simțind că pentru el s-a citit această Evanghelia, ieșind îndată din biserică a dăruit bunurile ce le avea de la strămoși (erau trei sute de pogoane roditoare și foarte bune) oamenilor din sat, ca să nu-i mai pricinuiască griji lui și surorii lui. Iar bunurile mișcătoare ce le avea, vânzându-le și adunând o sumă frumoasă de bani, a dat-o săracilor, ținând doar puțini pentru sine și pentru sora lui.

Apoi când, intrând iarăși în biserică, a auzit pe Domnul zicând: „Nu vă îngrijiți de ziua de mâine“ (Mt. 6, 34), nerăbdând să mai aștepte, a ieșit și-a dat și ceea ce mai avea săracilor, iar pe sora încredințând-o unor fecioare cunoscute și credincioase și dând-o să viețuiască într-un așezământ de fecioare, el a început în fața casei o viață de nevoiță, luând aminte la sine și înfrânându-se cu asprime. Căci încă nu erau în Egipt sălașuri dese de retragere (mânăstiri), nici nu știa monahul de pustia depărtată, ci oricine voia să ia aminte la sine se mulțumea să se nevoiască singur nu departe de satul său. Dar era atunci în satul vecin un bătrân, care se nevoia din tinerețe cu viața singuratică. Pe acesta văzându-l Antonie, căuta să-i urmeze în bunătatea vieții. Mai întâi a început și el să viețuiască în locuri din apropiere de sat și de acolo de auzea de vreun sârguitor în nevoiță, se ducea să-l caute ca albina înțeleaptă. Și nu se întorcea la locul său înainte de a-l vedea și de a lua de la el un fel de merinde pentru drumul său spre virtute. Deci făcându-și începuturile acolo, și-a întărit cugetarea ca să nu se întoarcă spre cele ale părinților, nici să-și amintească de rude, ci să-și aibă toată sârguința spre întărirea în nevoiță. Lucra cu mâinile, ținând seama de cuvântul: „Iar cel ce nu lucrează, nici să nu mănânce“ (2 Tim. 3, 10). Și o parte din pâinea câștigată o folosea pentru el, alta o da celor ce aveau nevoie. Dar se și ruga necontenit învățând că trebuie să se roage de unul singur neîncetat (Mt. 6, 61; 1 Tes. 5, 17). Lua aminte la cele citite, ca nimic din cele scrise să nu cadă alături de sine, ci să țină toate și așa să-i fie amintirea în loc de cărți.

IV

Călăuzindu-se pe sine astfel, Antonie era iubit de toți. Iar el se supunea cu sinceritate celor sârguincioși la care mergea și își

însușea ceea ce avea fiecare mai mult decât el în sârguință și nevoiță. La unul descoperea dulceața sufletului, la altul încordarea în rugăciuni. Cugeta la nemâniera unuia și la iubirea de oameni a altuia. Lua aminte la cel ce priveghea și la cel ce grăia cu prietenie. Se minuna de răbdarea unuia și de posturile și de culcarea pe jos a altuia. Lua seama la blândețea unuia și la îndelunga răbdare a altuia. Lua aminte la dreapta credință în Hristos a unuia și la iubirea de oameni a altuia. Și umplut astfel, se întorcea la locul nevoiței sale. Iar adunând la sine cele ale fiecăruia se sârguia să le arate în sine pe ale tuturor. Și la cel deopotrivă cu el în vârstă nu privea cu altă dorință decât numai ca să nu fie al doilea față de ei în cele bune. Și aceasta o făcea așa ca să nu supere pe nimeni, ci ca să-i facă și pe aceia să se bucure de el. De aceea toți cei de bine iubitori din satul lui, cu care se cunoștea văzându-l că este așa, îl numeau iubitor de Dumnezeu. Și unii îl îmbrățișau ca pe un fiu, alții ca pe un frate.

V

Dar diavolul pizmaș și urător de cele bune nu suferea să vadă în tânăr o astfel de năzuință. Ci cele ce le-a plănuțit și mai înainte să le facă, încerca să le facă și împotriva lui. Și întâi a încercat să-l coboare din nevoiță aducându-i în minte avuția, ocrotirea surorii, datinile neamului, iubirea de arginți, iubirea de slavă, plăcerea de multe feluri de mâncări și celelalte desfătări ale vieții. Apoi îi înfățișa asprimea virtuții și cât de mare e osteneala cerută de ea; pe de altă parte slăbiciunea trupului și lungimea timpului trebuitor dobândirii virtuții. Și peste tot îi aducea în minte multul praf al gândurilor, voind să-l despartă de dreapta lui hotărâre. Iar când s-a văzut vrăjmașul pe sine mai slab decât hotărârea lui Antonie și mai degrabă el biruit de tăria aceluia și răsturnat de multa credință și doborât de rugăciunile neconținute ale aceluia, încrezându-se în

armele sale plăcute pântecelui și lăudându-se cu acestea (căci acestea sunt primele curse ale lui împotriva celor mai tineri), tăbăra împotriva tânărului noaptea frământându-l, iar ziua tulburându-l în așa fel, că și cei ce-l priveau simțeau lupta ce se da între amândoi. Acela arunca în el gânduri spurcate, iar acesta le fugărea prin rugăciuni. Acela încerca să trezească în trup furnicări, acesta rușinându-se ridica în fața trupului zidurile credinței, ale rugăciunilor și posturilor. Diavolul stăruia, ticălosul, și noaptea lua chipul femeii și o imita în tot felul, numai ca să-l înșele pe Antonie. Iar acesta gândind la Hristos și la curăția insuflată de El și, cugetând la sufletul nematerial, stingea jarul aceluia. Vrajmașul făcea să apară iarăși în el dulceața plăcerii, iar el se mânia și se supăra gândindu-se la amenințarea focului și la mușcătura viermelui. Și opunându-i-le acestea, trecea nevătămat peste acelea. Și toate acestea se făceau spre rușinarea vrăjmașului. Și așa cel ce a socotit să se facă asemenea lui Dumnezeu era făcut de răs de către un tânăr. Și cel ce se lăuda cu puterea sa împotriva trupului și sângelui era surpat de un om purtător de trup. Căci îi era împreună-lucrător Domnul, Care a purtat trup pentru noi și a dat trupului biruința împotriva diavolului, încât fiecare din cei ce luptă cu adevărat poate zice: „Nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine“ (1 Cor. 15, 10).

VI

La sfârșit, fiindcă dracul n-a putut să doboare în acest chip pe Antonie, ci s-a și văzut alungat din inima lui, scrâșnind din dinți, după cum s-a scris (Iov 16, 9) și ca ieșit din sine, i se arată, cum e la minte așa și în nălucire, ca un copil negru. Căci după ce vicleanul a fost biruit în multe feluri, nu l-a mai ispitit prin gânduri, ci folosindu-se de chip și glas omenesc, a zis: „Pe mulți am înșelat și pe foarte mulți am doborât. Dar acum, luptând

cu tine și cu ostenelele tale ca și cu mulți alții, am slăbit“. Iar Antonie întrebându-l: „Cine ești tu, care îmi spui acestea mie?“, îndată acela a rostit cu un glas plângăreț: „Sunt prietenul curviei. Eu am primit însărcinarea să întind cursele acestea și să gâdil pe tineri și mă numesc duhul curviei. Pe câți doritori de curăție nu i-am înșelat. Pe câți înfrânați nu i-am biruit prin mângâieri și gâdilări. Eu sunt cel pentru care proorocul muștră pe cei căzuți zicând: „Ați fost amăgiți de duhul curviei“ (Osea 4, 12). Prin mine au fost biruiți aceia. Eu sunt cel ce, necăjindu-te de multe ori, am fost tot de atâtea ori respins“. Atunci Antonie mulțumind Domnului și îndrăznind împotriva aceluia, i-a zis: „Atunci ești vrednic de mult dispreț, căci ești negru la minte și ca un copil nevolnic. N-am nici o frică de tine. Pentru că „Domnul este ajutorul meu și voi disprețui pe vrăjmașii mei“ (Ps. 117, 7)“. Acestea auzindu-le înnegritul acela, a fugit îndată cu glasul topit temându-se să se mai apropie de bărbat.

VII

Aceasta a fost prima biruință a lui Antonie împotriva diavolului. Mai bine-zis, a fost o biruință în Antonie a Mântuitorului, Care a osândit păcatul în trup, ca să se împlinească dreptatea legii în noi care „nu umblăm după trup, ci după duh“ (Rom. 8, 3-4).

Dar nici Antonie n-a rămas fără griji și n-a disprețuit pe demon, și nici vrăjmașul, odată biruit, n-a încetat să uneltească. Căci umbla iarăși împrejur ca un leu căutând un prilej împotriva lui (1 Petru 5, 8). Iar Antonie, cunoscând din Scripturi că multe sunt meșteșugurile vrăjmașului, se folosea cu încordare de nevoiță, socotind că și acela care n-a reușit să-i înșele inima prin plăcerea trupului, va încerca, fără îndoială, să-l prindă în cursă prin vreun alt meșteșug. Căci demonul e mult iubitor de păcat. Drept aceea își acoperea tot mai mult și mai mult trupul și îl purta ca pe un rob ca nu cumva biruind în unele să fie

tras în jos în altele. Hotărâște așadar să se deprindă pe sine cu o și mai aspră viețuire. Mulți se minunau de el, dar el purta cu și mai multă ușurință osteneala. Căci râvna sufletului stăruind multă vreme în el, întipărea în el tot mai mult deprinderea cea bună. Prin aceasta luând ca prilej chiar cel mai mic bine văzut la alții, arăta multă sârguință în a și-l însuși. Priveghea atât de mult că de multe ori petrecea toată noaptea fără să doarmă și aceasta făcând-o nu o dată, ci de multe ori, se minunau toți de el. Mânca o singură dată pe zi după apusul soarelui. Dar se întâmpla să mănânce și numai o dată la două zile, iar de multe ori la patru. Iar mâncarea lui era pâine și sare; și băutura, numai apă. De carne și vin e de prisos chiar și a vorbi, când nici la alți sârguitori nu se afla așa ceva. Pentru dormit se îndestula cu o rogojină. Dar de cele mai multe ori se întindea pe pământ. Nu voia să se ungă cu ulei, zicând că tinerilor se cuvine să iubească mai mult nevoița și să nu caute cele ce moleșesc trupul; ci să-l obișnuiască mai degrabă cu ostenețile, gândindu-se la spusa Apostolului: „*Când slăbesc, atunci sunt tare*“ (2 Cor. 12, 10). Căci zicea că atunci se întărește sufletul în vigoare când se împuținează plăcerile trupului. Era și acesta un gând cu adevărat minunat al lui: nu trebuie măsurată cu timpul calea virtuții, nici cu retragerea pentru sine, ci cu dorința și cu voința mereu treze. De aceea nu-și amintea de timpul trecut, ci fiecare zi socotind-o ca început al nevoiței, se ostenea și mai mult pentru înaintare, spunându-și necontenit cuvântul lui Pavel: „*Cele dinapoi uitându-le, spre cele dinainte tind*“ (Filip. 3, 14). Dar își amintea și de cuvântul proorocului Ilie care zice: „*Viu este Dumnezeu înaintea Căruia mă voi înfățișa azi*“ (3 Regi, 18, 15). Căci ia seama că zicând: azi, nu măsura timpul trecut, ci ca unul ce pune pururea început, în fiecare zi se silea să se înfățișeze așa cum trebuie lui Dumnezeu, cu inima curată și gata să asculte de voia Lui și de nimeni altul. Zicea în

sine că nevoitorul trebuie să învețe din viețuirea marelui Ilie să-și vadă pururea ca într-o oglindă viața lui.

VIII

Astfel, stăpânindu-se pe sine tot mai mult, Antonie a plecat la mormintele ce se aflau departe de sat și rugând pe un cunoscut să-i aducă la mai multe zile pâinea trebuitoare a intrat într-unul din morminte și închizând ușa lui, a rămas singur înăuntru. Nerăbdând aceasta vrăjmașul, ba și temându-se ca nu cumva Antonie să ia pe încetul în stăpânire pustiul cu nevoița lui, venind într-o noapte cu o mulțime de draci, atâta l-a umplut de răni prin lovituri, încât l-a lăsat zăcând jos din pricina chinurilor. Și zicea că atât de cumplite i-au fost durerile încât nu puteau fi pricinuite de răni de la oameni. Dar purtarea de grijă a lui Dumnezeu (căci nu trece Domnul cu vederea pe cei ce își pun nădejdea în El) a făcut ca a doua zi să vină cunoscutul să-i aducă pâinile. Acesta deschizând ușa și văzându-l jos ca mort, luându-l pe spate l-a dus la biserica din sat și l-a pus pe pământ și multe din rudenii și din oamenii din sat ședeau lângă Antonie ca lângă un mort. Dar pe la miezul nopții venindu-și în sine și ridicându-se puțin, când i-a văzut pe toți dormind și numai pe acel cunoscut priveghind, făcându-i semn să vină la el, l-a rugat să-l ia iarăși pe spate și să-l ducă la morminte, fără să trezească din somn pe nimeni.

IX

Fiind dus de acela acolo și închizând acela ușa după obicei, a rămas iarăși singur înăuntru. Și neputând să stea în picioare din pricina rănilor, se ruga zăcând întins. Și după rugăciune zicea strigând: „*Sunt aci eu, Antonie! Nu fug de rănilile voastre. Căci chiar de-mi veți pricinui mai multe, nimic nu mă va despărți de dragostea lui Hristos*“ (Rom. 8, 35). Apoi rostea din Psalmi: „*De se*

va rândui în jurul meu tabără, nu se va înfricoșa inima mea“ (Ps. 26, 5). Nevoitorul cugeta și zicea aceasta. Dar vrăjmașul bine-lui mirându-se că a îndrăznit să vină aici și după rănilor primite, chemându-și câinii, le-a zis plin de furie: „Vedeți că nu l-am biruit nici prin duhul curviei, nici prin răni. Ba s-a umplut și de îndrăzneală împotriva noastră. Să-l atacăm și altfel“. Căci e ușor diavolului să născocască și alte feluri de răutăți. Deci făcură în acea noapte prin lovituri un astfel de zgomot, încât părea că tot locul se cutremură. Și parcă desfăcând cei patru pereți ai micii încăperi, demonii intrau prin ei prefăcuți în năluci de fiare și șerpi. Și locul întreg era plin de năluciri de lei, de urși, de leopardzi, de tauri, de șerpi, de aspide, de scorpioni și lupi. Și fiecare din aceștia se mișca în felul său. Leul mugea, voind să intre fără să poată, taurul părea să ia în coarne, șarpele se târa și nu ajungea și lupul repezindu-se era ținut pe loc. Și zgomotele tuturor erau înspăimântătoare și furiile lor, cumplite. Iar Antonie, lovit și înțepat de ei, simțea un și mai mare chin în trup. Dar rămânea fără să tremure și priveghind și mai mult cu sufletul. Gemea de durerea trupului, dar veghea cu mintea. Și bătându-și joc de ei, zicea: „Dacă ați avea vreo putere în voi, ar fi fost destul să vină numai unul din voi. Dar fiindcă v-a slăbit Domnul, încercați să mă speriați prin mulțime. E un semn al neputinței voastre că luați chipurile animalelor“. Și îndrăznind iarăși zicea: „De sunteți tari și ați luat putere împotriva mea, nu zăboviți, ci năvăliți. Iar de nu puteți, pentru ce vă tulburați în zadar? Nouă ne este pecete și zid de apărare credința în Domnul nostru“. Dar aceia, încercând multe, scrâșneau din dinți, încât se făceau mai degrabă pe ei de râs, decât pe el.

X

Căci Domnul n-a uitat nici acum de nevoința lui Antonie, ci a venit în ajutorul lui. Fiindcă privind el în sus, a văzut acoperișul

ca deschizându-se și o rază de lumină coborând spre el. Și dracii s-au făcut dintr-odată nevăzuți. Iar durerea trupului îndată a încetat și casa s-a luminat întreagă. Iar Antonie simțind ajutorul și răsuflând mai bine, ușurat de dureri, se ruga vedeniei arătată, zicând: „Unde erai? Pentru ce nu Te-ai arătat de la început, ca să-mi oprești durerile?“ Și s-a făcut glas către el: „Antonie, eram aci, dar am așteptat să văd lupta ta. Deci fiindcă ai răbdat și nu te-ai lăsat biruit, îți voi fi pururea ajutor și voi face numele tău cunoscut pretutindeni“. Auzind acestea, s-a sculat la rugăciune. Și s-a întărit atât de mult, că a simțit că are mai multă putere în trup, decât a avut înainte. Și era atunci aproape de treizeci și cinci de ani.

XI

A doua zi, dornic de o viețuire și mai plină de râvnă, a mers la acel bătrân amintit, rugându-l să locuiască cu el în pustie. Dar acela neprimind din pricina vârstei și pentru că nu avea un astfel de obicei, Antonie a pornit îndată singur spre munte. Dar vrăjmașul iarăși, văzându-i sânguința și vrând s-o împiedice, i-a pricinuit pe cale nălucirea unui mare disc de argint. Antonie înțelegând uneltirea urătorului de bine, s-a oprit și privind la disc a dat pe față pe diavolul din el, zicând: „De unde poate fi un disc în pustie? Calea aceasta nu e bătătorită și nu e pe ea vreo urmă de oameni care să umble pe aici. Și dacă ar fi căzut, nu s-ar fi putut ascunde, fiind foarte mare. Deci cel ce l-ar fi pierdut, întorcându-se și căutându-l l-ar fi putut afla, pentru că locul e pustiu. Aceasta e o meșteșugire a diavolului. Nu-mi vei împiedica prin aceasta râvna, diavole! Aceasta va fi spre pieirea ta“. Și spunând Antonie aceasta, discul s-a mistuit ca fumul de fața focului.